



LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Galvenās tiešo nodokļu izmaiņas no 2018.gada 1.janvāra

Finanšu ministrija,
2017. gada 29. augusts



Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Būtiskākās izmaiņas:

- Nodokļa likmes
- Neapliekamais minimums un atvieglojums par apgādībā esošām personām
- Attaisnoto izdevumu apmērs un sastāvs
- Izmaiņas saimnieciskās darbības veicējiem:
 - Pamatlīdzekļu nolietošanas kārtība
 - Saimnieciskās darbības izdevumu norakstīšanas kārtība
- Citas izmaiņas



Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes (I)

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) progresīvā likme:

	Nodokļa likme
Gada ienākumam līdz 20 000 <i>euro</i> (algota darba ienākumam līdz 1667 <i>euro</i> mēnesī)	20 %
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 000 <i>euro</i> (algota darba ienākuma daļai, kas pārsniedz 1 667 <i>euro</i> mēnesī), bet nepārsniedz 55 000 <i>euro</i> (4 583 <i>euro</i>)	23 %
Gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 55 000 <i>euro</i>	31,4 %*

* IIN likmi 31,4% apmērā nepiemēros algotā darba ienākumiem taksācijas gada laikā. Ienākuma izmaksātājs, no visiem ienākumiem, kas pārsniedz 1 667 *euro* mēnesī ieturēs nodokli 23% apmērā, bet ja šie ienākumi pārsniedz 55 000 *euro* taksācijas gadā, nodoklis no taksācijas gada ienākuma tiks aprēķināts un maksāts rezumējošā kārtībā.



Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes (II)

- IIN likme kapitālam, kas nav kapitāla pieaugums – **20 %**.
- IIN likme kapitāla pieaugumam – **20 %**.

!!! Ja dividendes ir apliktas ar **20 %** UIN likmi peļņas sadales brīdī, tad šajā gadījumā dividendes netiks apliktas ar IIN.

- IIN likme nerezidenta ienākumam no Latvijas Republikā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁹ pantam, izņemot ienākumu no finanšu instrumentu atsavināšanas, kuru apgrozību regulē Finanšu instrumentu tirgus likums, ieturot nodokli izmaksas vietā – **3%**.
- Patentmaksas apmērs atkarībā no saimnieciskās darbības jomas – **50** vai **100 euro** mēnesī.



Neapliekamais minimums (I)

- Ar 2018.gadu minimālais mēneša neapliekamais minimums tiek aizstāts ar Valsts ieņēmumu dienesta (VID) prognozēto mēneša neapliekamo minimumu.
- Turpmāk visām personām taksācijas gada laikā tiks piemērots nevis minimālais mēneša neapliekamais minimums, bet gan VID prognozētais mēneša neapliekamais minimums ienākuma gūšanas vietā, kur iesniegta algas nodokļa grāmatiņa (VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā izdarīta atzīme).
- VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, pamatojoties uz VID rīcībā esošajiem datiem par maksātāja ienākumiem, aprēķinās VID 2 x gadā: par taksācijas gada janvāri – jūliju un par taksācijas gada augustu - decembri.
- Gadījumā, ja VID rīcībā nebūs dati par maksātāja ienākumiem, VID prognozētais mēneša neapliekamais minimums atbildīs vienai divpadsmitajai daļai no Ministru kabineta noteikumos noteiktā maksimālā gada neapliekamā minimuma, dalot to ar 2.
- Gada diferencētais neapliekamais minimums tiks aprēķināts saskaņā ar Ministru kabineta noteiktu formulu un piemērots rezumējošā kārtībā, maksātājam iesniedzot taksācijas gada ienākumu deklarāciju.



Neapliekamais minimums (II)

- Neapliekamā minimuma apmērs:

	2018	2019	2020
Maksimālais mēneša neapliekamais minimums, <i>euro</i>	200	230	250
Mēneša ienākums, līdz kuram piemēro maksimālo neapliekamo minimumu, <i>euro</i>	440	440	440
Mēneša ienākums, līdz kuram neapliekamais minimums atbilstoši formulai pakāpeniski samazināsies, <i>euro</i>	1 000	1 100	1 200

- Pensionāra neapliekamais minimums:

Pensionāra neapliekamais minimums	2018	2019	2020
	3000 <i>euro</i> (250 <i>euro</i> mēnesī);	3240 <i>euro</i> (270 <i>euro</i> mēnesī)	3600 <i>euro</i> (300 <i>euro</i> mēnesī)

Atvieglojuma apmērs par apgādībā esošu personu



2018	2019	2020
2400 <i>euro</i> (200 <i>euro</i> mēnesī)	2760 <i>euro</i> (230 <i>euro</i> mēnesī)	3000 <i>euro</i> (250 <i>euro</i> mēnesī)



Attaisnotie izdevumi

Attaisnoto izdevumu veids	Izdevumu ierobežojums no 01.01.2018.
Iemaksas privātajos pensiju fondos	Izdevumu kopsumma nedrīkst pārsniegt 10% no taksācijas gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā 4 000 € taksācijas gadā.
Dzīvības apdrošināšanas prēmiju maksājumi	
Ziedojumi un dāvinājumi	Izdevumu kopsumma nedrīkst pārsniegt 50% no taksācijas gada apliekamā ienākuma lieluma, bet ne vairāk kā 600 € taksācijas gadā.
Ziedojumi vai dāvinājumi politiskām partijām	
Izdevumi par nodokļa maksātāja un ģimenes locekļu izglītības, medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, t.sk. zobārstniecības pakalpojumiem un plānveida operācijām	Izdevumu ierobežojumu par izglītības un medicīnas pakalpojumiem drīkst attiecināt gan uz nodokļa maksātāju, gan uz viņa ģimenes locekļiem.*

*izdevumus drīkst attiecināt uz nākamajiem **3 taksācijas gadiem**.



Saimnieciskās darbības veicēja pamatlīdzekļu nolietojuma noteikšana

Likumā un MK noteikumos Nr.899 tiek integrētas likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.panta normas.

Pēc 2017.gada 31.decembra iegādāti pamatlīdzekļi:

- pamatlīdzekļu nolietojumu noraksta, ja tā iegādes vērtība pārsniedz **1 000 euro**,
- tiesības izvēlēties vienu no divām minētajām metodēm:
 - **degresīvo** (taksācijas perioda nolietojums procentos), vai
 - **lineāro** (lietderīgās lietošanas laiks gados) metodi,
- izvēlēto režīmu būs tiesības mainīt ne biežāk kā **vienu reizi 10 gados**.

Līdz 2017.gada 31.decembrim iegādāti pamatlīdzekļi:

- tiesības izvēlēties vienu no divām minētajām metodēm:
 - turpina piemērot līdz 31.12.2017. piemēroto likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.pantā (redakcijā, kas bija spēkā līdz 31.12.2017.) noteikto kārtību, vai
 - izvēlas kārtību, kurā līdz 31.12.2017. piemērotajai kārtībai **nepiemēro** likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.panta pirmās daļas 3. un 3.¹ punktā (redakcijā, kas bija spēkā līdz 31.12.2017.) likmei noteikto **divkāršo apmēru un koeficientu**.
- pēc noteiktās metodes izvēles, vairs **nebūs tiesības turpmāk mainīt** izvēlēto pamatlīdzekļu nolietojuma noteikšanas kārtību.



Saimnieciskās darbības izdevumu noteikšana

- S/d izdevumos ir tiesības iekļaut ar s/d saistītos izdevumus tādā apmērā, kas **nepārsniedz 80%** no fiziskās personas kopējiem s/d ieņēmumiem.
- S/d izdevumu veidi, kuri s/d izdevumos ir iekļaujami pilnā apmērā:
 - 1) darba alga un darba devēja VSAOI, tai skaitā solidaritātes nodoklis (ko s/d veicējs maksā par saviem darbiniekiem);
 - 2) nekustamā īpašuma nodoklis;
 - 3) pamatlīdzekļu nolietojums;
 - 4) kompensācijas īrniekiem par dzīvojamo telpu atbrīvošanu un īres līguma laušanu (sakarā ar dzīvojamās telpas kapitālo remontu vai telpu pārbūvi s/d veikšanai).
- !!! S/d izdevumu ierobežojuma apmēru nepiemēro maksātājiem par pirmo taksācijas gadu, kurā veikta saimnieciskās darbības reģistrācija, un par nākamo taksācijas gadu, kā arī par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība vai pabeigts likvidācijas process.
- !!! Taksācijas gada s/d zaudējumi sedzami hronoloģiskā secībā no nākamo triju taksācijas gadu saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma.



Citas izmaiņas

- Ar IIN tiks aplikti izložu un azartspēļu laimesti virs 3 000 *euro*.
- Pagarināts termiņš atbrīvojumam no IIN ienākumam, kas saņemts valsts atbalsta un ES atbalsta veidā lauksaimniecībai un lauku attīstībai (līdz 2023.gadam), kā arī lauksaimniecības zemes atsavināšanas ienākumam (līdz 2023.gada 1.jūlijam).
- Pagarināts termiņš atbrīvojumam no IIN Nodarbinātības valsts aģentūras bezdarbniekiem aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros izmaksātajām stipendijām līdz 2020.gadam.
- Pagarināts termiņš atbrīvojumam no IIN ienākumam, kas izmaksāts no pašvaldības budžeta kā atlīdzība fiziskajai personai par sociālās aprūpes pakalpojuma — aprūpe mājās — sniegšanu līdz 2020.gadam.
- Nebūs jāveic ieņēmumu reģistrācija pasīvajiem nomas ienākumiem, ko aplik ar 10% IIN likmi, ja visus ieņēmumus saņem caur bankas kontu.
- Mainīti termiņi un nosacījumi kapitāla pieauguma ienākuma deklarāciju iesniegšanai – ikmēneša deklarācijas tiek aizstātas ar ceturkšņa deklarācijām, ja ienākumi pārsniegs 1 000 *euro*.



Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (1)

Grozījumi likumā paredz solidaritātes nodokļa ieņēmumus novirzīt šādiem mērķiem:

- ⇒ 1 procentpunkta apmērā no nodokļa likmes veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai (ieskaita valsts pamatbudžetā);
- ⇒ ja sociāli apdrošinātā persona ir fondēto pensiju shēmas dalībniece:
 - 6 procentpunktu apmērā no nodokļa likmes iemaksām fondēto pensiju shēmā;
 - 4 procentpunktu apmērā no nodokļa likmes iemaksām personas izvēlētajā privātā pensiju fonda pensiju plānā;
- ⇒ ja sociāli apdrošinātā persona nav fondēto pensiju shēmas dalībniece, 10 procentpunktu apmērā no nodokļa likmes iemaksām personas izvēlētajā privātā pensiju fonda pensiju plānā;
- ⇒ 10,5 procentpunktu apmērā no nodokļa likmes iedzīvotāju ienākuma nodokļa kontā Valsts kasē, no kura Valsts kase to sadalīs starp valsts budžetu un fiziskās personas (darba ņēmēja vai pašnodarbinātā) deklarētās dzīvesvietas pašvaldības budžetu atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajam sadalījumam;
- ⇒ valsts pensiju speciālajā budžetam (nepersonificēts solidaritātes maksājums) – atlikusī daļa (13,59 procentpunkti vispārējā gadījumā).



Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (2)

Nodokļa aprēķināšanas kārtība nemainās. Tāpat kā līdz šim nodokļa aprēķināšanu nodrošinās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

2018.gadā paredzēts paaugstināt sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta maksimālos apmēru uz 55 000 *euro* (2017.gadā 52 400 *euro*).

Pārskaitījumus nodrošināšanā būs iesaistīta arī Valsts kase.



Mikrouzņēmumu nodoklis (MUN)

- MUN maksātāja apgrozījums kalendārā gadā nedrīkstēs pārsniegt **40 000 euro**.
- No 2018.gada 1.janvāra fiziskā persona vienlaicīgi varēs tikt nodarbināta kā mikrouzņēmuma darbinieks tikai vienā mikrouzņēmumā.
- No 2018.gada 1.janvāra VID neregistrēs mikrouzņēmuma darbinieku kā darba ņēmēju, ja tas būs nodarbināts citā mikrouzņēmumā.
- No 2019.gada 1.janvāra fiziskā persona vienlaicīgi varēs tikt nodarbināta kā mikrouzņēmuma darbinieks tikai vienā mikrouzņēmumā, ja tā ir nodarbināta pie MUN maksātāja 2017.gada 31.decembrī.



Jaunais Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums

- ✓ 2017.gada 31.decembrī zaudēs spēku likums «Par uzņēmumu ienākuma nodokli»
- ✓ 2018.gada 1.janvārī stāsies spēkā jauns Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums, kas paredz uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) samaksu peļņas sadales brīdī (tai skaitā nosacītās sadales brīdī)

Kas mainīsies?



UIN likmes un galvenie principi

- ✓ Sākot ar 2018. gadu, uzņēmuma gūtā peļņas netiks aplikta ar UIN
- ✓ Uzņēmums maksās 20% UIN no sadalītās peļņas (dividendēs izmaksātās summas un nosacītām, dividendēm pielīdzināmām izmaksām)
- ✓ Pēc 20 % UIN piemērošanas papildus dividenžu saņēmējs ienākuma nodokli LV nemaksā:
 - UIN 20% (no bruto, jeb 20/80 no neto izmaksas - ar nodokli aplikamā bāze ir jādala ar koeficientu 0,8)
 - (20 % +0 % IIN (dividendēm izmaksai fiziskām personām))
 - (20 % + 0% IIN (dividendēm izmaksai juridiskām personām))
- UIN maksā par to mēnesi, kurā dividendes aprēķinātas nevis faktiski veikts maksājums.



UIN apliekamā bāzē iekļaujamie un ar UIN apliekamie objekti (I):

Sadalītā peļņa, ietver:

- ✓ aprēķinātās dividendes, t.sk. ārkārtas dividendes;
- ✓ dividendēm pielīdzināmas izmaksas;
- ✓ nosacītās dividendes (peļņas daļa, par kuru tika palielināts pamatkapitāls (UIN netika ieturēts) un kura tiek izņemta, samazinot pamatkapitālu).



UIN apliekamā bāzē iekļaujамie un ar UIN apliekamie objekti (II):

Nosacīti sadalītā peļņa, kas ietver *:

- ✓ ar saimniecisko darbību nesaistītas izmaksas (t.sk., reprezentācijas izmaksas un personāla ilgspējas pasākumu izmaksas, kas kopumā pārsniedz 5% apmēru no bruto darba samaksas);
- ✓ nedrošos debitoru parādus;
- ✓ palielinātus procentu maksājumus;
- ✓ aizdevumus saistītām personām;
- ✓ transferta cenu korekcijas (darījumi ar saistītām personām, kas neatbilst tirgus cenai);
- ✓ ienākumus, kas gūti kā likvidācijas kvota, un
- ✓ pastāvīgo pārstāvniecību darbiniekiem vai valdes locekļiem piešķirtos labumus.

* Arī līdz šim šādas pozīcijas palielināja ar UIN apliekamo nodokļa bāzi



UIN likme - salīdzinājums

UIN aprēķinās par nosacīti sadalīto peļņu (tai skaitā ar saimniecisko darbību nesaistītos izdevumus) apliekamā objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8

Piemēram:

pasniegta dāvana klientam (ar saimniecisko darbību nesaistītas izmaksas)
100euro apmērā

$100/0,8*20\% = \text{UIN } 25 \text{ euro}$

*t.i., summa pirms UIN ir 125 euro no kuriem UIN ir 25 euro un 100euro ir
gūtais labums – 125euro *20% = UIN 25euro*

Salīdzinājumam

$100*1,5 = 150* \text{UIN}15\% = \text{UIN } 22,5\text{euro}$

*22,5/122,5=18% šobrīd esošā efektīvā UIN likme ar saimniecisko darbību
nesaistītajiem izdevumiem*



UIN administrēšana

- ✓ UIN jaunais režīms tiek piemērots sadalītai peļņai un nosacīti sadalītai peļņai, kas gūta pēc 2018.gada 1.janvāra
- ✓ Taksācijas periods ir kalendārais mēnesis. Tiek atcelta gada deklarācija, to atstājot ar vienkāršotām ikmēneša vai (atsevišķos gadījumos ceturkšņa deklarācijām), pirmā deklarācija ir iesniedzama pēc pirmā pusgada
- ✓ Avansa maksājumi pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam. Pirmā deklarācija tiek iesniegta pēc pusgada un iepriekš samaksātais avanss ir izmantojams UIN maksājumiem
- ✓ Deklarācija ir jāsniedz katru mēnesi līdz 20.datumam par iepriekšējā mēnesī veiktajām ar UIN apliekamajām izmaksām un jāsamaksā aprēķinātais nodoklis



UIN likmes maksājumiem nerezidentiem

- ✓ Sākot ar 2018. gadu, mainās no nerezidentiem veiktajiem maksājumiem ieturamā nodokļa likmes no:
 - atlīdzības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem – 20%;
 - atlīdzība par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu- 3%;
 - Maksājumiem * juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās – 20%

* Jebkāda veida maksājumi, t.sk. dividendes, procentu maksājumi, samaksa par intelektuālo īpašumu, izņemot samaksa par preču piegādēm un publiskiem vērtspapīriem



Pārejas periods

- ✓ Ar UIN apliekamo bāzi ir tiesības samazināt par peļņas daļu, kas uzrādīta uzņēmuma bilancē uz 2017.gada 31.decembri
- ✓ Ja uzkrātā peļņa, kura uzrādīta bilancē 2017.gada 31.decembrī tiek sadalīta dividendēs, aprēķinātajām dividendēm tiek piemērots šobrīd esošais nodokļu režīms
- ✓ Pārejas periods 2 gadi – sadalot iepriekšējo gadu peļņu UIN netiek uzlikts, bet saglabājas 10% IIN, pēc pārejas perioda – 20% IIN sadalot iepriekšējo gadu peļņu
- ✓ Tiek saglabāts «*holdinga režīms*» (ar nosacījumiem ienākums no akciju atsavināšanas un saņemamās dividendes netiek ņemtas vērā nosakot UIN apliekamo bāzi), tonnāžas nodoklis, atlaide atbalstāmiem investīciju projektiem un atlaide speciālām ekonomiskām zonām un brīvostām
- ✓ Daļēji atļauta iepriekšējos gados uzkrāto zaudējumu segšana (15% apmērā no neseptajiem zaudējumiem gadā)



Atvieglojumi ziedotājiem - 3 paralēlas alternatīvas (I)

Nodokļu maksātājs, kas veicis ziedojumu sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs:

- ✓ neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 5 % apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas; vai
- ✓ neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 2 % no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksātas VSAOI; vai
- ✓ samazināt taksācijas periodā aprēķināto UIN, kas aprēķināts par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm, par 75 % no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 20 % no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm.



Atvieglojumi ziedotājiem - 3 paralēlas alternatīvas (II)

Ierobežojumi - nodokļa atvieglojumu nepiemēro, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- ✓ Ziedojums veikts ar ziedojumu saistītai personai;
- ✓ Ziedojums veikts ar atlīdzības raksturu;
- ✓ Ja ir nodokļa parāds;
- ✓ Ziedojuma saņēmējs ir izvietojis publiskas norādes ar ziedotāja zīmolu, vai ziedotāja saņēmēja nosaukumā ir nepārprotama norāde uz ziedotāja zīmolu vai tā elementiem, vai nosaukumu. Ziedojumu veicēju nosaukumu (arī uzņēmuma zīmola) iekļaušana ziedotāju sarakstā, ja katra atsevišķa ziedotāja nosaukumu (arī uzņēmuma zīmola) izvietojums nepārsniedz 1/20 no teksta laukuma nav apstākļi, kas liedz ziedotājam piemērot nodokļa atvieglojumu.



Paldies par uzmanību!